

Welke dossiers voor nationale parken zijn ingediend?

nieuws

Op de dag dat de dossiers voor de erkenning als Vlaams park moesten worden ingediend, is nu ook het parkendecreet, het wettelijk kader voor deze parken, definitief goedgekeurd in de Commissie Leefmilieu van het Vlaams parlement. Dertien kandidaten stonden nog op de shortlist voor erkenning als Vlaams park. Zes onder hen gingen mee naar een erkenning als nationaal park, zeven als landschapspark. VILT belicht de zes kandidaten voor nationaal park en lijst op welke gebiedscoalities een dossier hebben ingediend.

🕒 31 MEI 2023 – LAATST BIJGEWERKT OM 1 JUNI 2023 17:41

Lees meer over:
natuur

Het ontwerpdecreet voor de Vlaamse parken werd dinsdag nog bijgestuurd met een hele reeks amendementen in de [Commissie Leefmilieu](#), waar het woensdag opnieuw gestemd en goedgekeurd werd. [Ook nu](#) stemde cd&v-parlementslid en lid van de meerderheid, Tinne Rombouts tegen het decreet. Volgens haar kan de impact van deze parken op het vergunningenbeleid niet ontkend worden. Ook oppositiepartij Vlaams Belang stemde tegen, de twee andere oppositiepartijen, Groen en Vooruit, onthielden zich. Hiermee werd het ontwerpdecreet aangenomen met acht stemmen voor, vier stemmen tegen en drie onthoudingen. Het traject rond de parken werd een tweetal jaar geleden opgestart. Toen werd een projectoproep gelanceerd waarop uiteindelijk 23 kandidaten een dossier indienden, daarvan werden er 13 weerhouden. Waar het enthousiasme bij de lokale gebiedscoalities initieel groot was, zorgde het gevolgde traject en het uitblijven van een wettelijk kader voor twijfel bij heel wat lokale besturen. Volgens Boerenbond, ABS en Voka kan de erkenning als Vlaams park belangrijke implicaties inhouden voor landbouwers en ondernemers. Daarbij werd vaak naar het stikstofakkoord gewezen. Een aantal lokale besturen haakten uiteindelijk af waardoor de kandidaatstelling van sommige parken aan een zijden draadje dreigde te hangen. VILT klopte bij de gebiedscoalities aan om te horen of er uiteindelijk een dossier werd ingediend. In eerste instantie lieten we de kandidaten voor nationaal park op. In alfabetische volgorde gaat het om Bosland, Brabantse Wouden, Hoge Kempen, Kalmthoutse Heide, Scheldevallei en Taxandria. Nog even ter verduidelijking: Bij een nationaal park ligt de klemtoon op natuur en biodiversiteit. Een nationaal park moet initieel een omvang hebben van minstens 5.000 hectare, maar op termijn moeten ze doorgroeien naar een natuurkern van 10.000 hectare. Die natuurkern moet niet alleen voldoende groot zijn, ze moet ook voldoende robuust zijn om de uitzonderlijke natuur duurzaam te beschermen.

Criteria voor nationale parken

nieuws

Redt Leopoldsburg de kandidatuur van Bosland als nationaal park?

2 MEI 2023

Bosland een grensoverschrijdend park zou worden. Nadat de gemeente Peer, Mol en Bergeijk zich terugtrokken uit de coalitie en ook Pelt zwaar twijfelde, hing de kandidatuur een tijdlang aan een zijden draadje. Ook Boerenbond en Voka kanten zich uitdrukkelijk tegen de komst van een nieuw nationaal park in Limburg.

Bij elke gemeente die afhaakte, moesten de plannen worden aangepast. "Ondanks de afhakers blijft ons dossier ijzersterk. We hadden de lat van in het begin al erg hoog gelegd", zo stelt Bob Nijs, cd&v-burgemeester van Lommel, in Het Belang van Limburg. Vandaag omvat het ingediende dossier al 5.100 hectare. "Als Defensie met haar militair domein instapt, komt daar nog eens 5.400 hectare bovenop. Dan overschrijden we al ruimschoots de vooropgestelde 10.000 hectare die we op termijn moeten behalen", aldus nog Nijs.

Reportage

Landbouwer in Brabantse Wouden: "Wij willen boeren, geen B&B runnen of bos onderhouden"

8 MEI 2023

Heverleebos en Meerdaalwoud, de Koninklijke Schenking, de provincie Vlaams-Brabant en de betrokken gemeenten. Samen beslisten ze om landbouw expliciet als vijfde pijler mee te nemen in het masterplan dat bij de erkenningsaanvraag hoort. "Wij gaan ervan uit dat de Brabantse Wouden hun kracht en hun ampleur halen uit de combinatie van heel sterke natuurkernen en landbouw op plateaugronden", aldus ANB.

Ondanks de aandacht voor landbouw is Boerenbond niet gerust in de komst van het nationaal park. Samen met Voka Vlaams-Brabant stelt de landbouworganisatie zich vragen bij de rechtszekerheid en het toekomstperspectief voor ondernemingen in het projectgebied. Er werd ook aan de lokale besturen gevraagd om met de nodige omzichtigheid en met voldoende randvoorwaarden een beslissing te nemen om al dan niet mee te stappen in de gebiedscoalitie.

Uiteindelijk gaven de lokale besturen hun fiat aan het masterplan, al deden een aantal dat wel onder voorwaarden. Zij vragen onder meer garanties dat de impact op landbouw, ook op lange termijn, zo minimaal mogelijk is. Ook de provincie Vlaams-Brabant, dat het dossier indiende, stelde voorwaarden. Die zitten vervat in de pijler landbouw in het erkenningsdossier.

Hoge Kempen: ingediend

Hoge Kempen vormt een speciaal geval binnen de kandidaten. Vandaag draagt het gebied, dat ten zuiden van Bosland ligt en tien gemeenten omvat, al de titel van Nationaal Park. Het omvat 12.000 hectare natuurgebied: uitgestrekte dennenbossen worden afgewisseld met heide en duinen, grote waterplassen en hoge toppen. Al meer dan 5.700 hectare bezit vandaag al de hoogste status van natuurbescherming.

Als nationaal park trekt de Hoge Kempen jaarlijks zo'n 1,2 miljoen bezoekers. In heel het parkenverhaal werd vaak verwezen naar de Hoge Kempen als voorbeeld hoe zo'n erkenning als park ook een economische motor kan zijn in een bepaalde regio. [In een hoorzitting in de Commissie Leefmilieu](#) mocht Johan Van Den Bosch, coördinator van Nationaal Park Hoge Kempen, nog uitgebreid de ervaringen van zijn nationaal park toelichten.

De definitieve aanvraag tot erkenning als nationaal park werd door de Hoge Kempen ingediend. De verwachting is dat de goedkeuring van het dossier eerder een formaliteit zal zijn, aangezien het gebied vandaag al de titel van Nationaal Park draagt.

Kalmthoutse Heide: niet ingediend

Bosland: ingediend

Bosland is een bestaand natuurreservaat in Noord-Limburg. Vandaag werken de gemeenten Hechtel-Eksel, Lommel, Peer en Pelt er al samen met het Agentschap Natuur en Bos (ANB), Regionaal Landschap Lage Kempen en Toerisme Limburg in een structureel partnerschap rond Bosland. [Op de website](#) noemt het zichzelf "het grootste avonturenbos van Vlaanderen". Het gebied bestaat momenteel voor driekwart uit open ruimte en ongeveer 9.500 hectare bestaat uit afwisselende bos- en natuurgebieden. Een oppervlakte van ongeveer 5.000 hectare is momenteel in landbouwgebruik.

Bij de eerste selectieronde diende de gebiedscoalitie een dossier in. Het werkingsgebied van het kandidaat-park beslaat naast de vier gemeenten in het bestaande samenwerkingsverband, ook de gemeente Mol en het Nederlandse Bergeijk waardoor

Bosland een grensoverschrijdend park zou worden. Nadat de gemeente Peer, Mol en Bergeijk zich terugtrokken uit de coalitie en ook Pelt zwaar twijfelde, hing de kandidatuur een tijdlang aan een zijden draadje. Ook Boerenbond en Voka kanten zich uitdrukkelijk tegen de komst van een nieuw nationaal park in Limburg.

Bij elke gemeente die afhaakte, moesten de plannen worden aangepast. "Ondanks de afhakers blijft ons dossier ijzersterk. We hadden de lat van in het begin al erg hoog gelegd", zo stelt Bob Nijs, cd&v-burgemeester van Lommel, in Het Belang van Limburg. Vandaag omvat het ingediende dossier al 5.100 hectare. "Als Defensie met haar militair domein instapt, komt daar nog eens 5.400 hectare bovenop. Dan overschrijden we al ruimschoots de vooropgestelde 10.000 hectare die we op termijn moeten behalen", aldus nog Nijs.

Brabantse Wouden: ingediend

Brabantse Wouden is de benaming voor de streek ten zuiden van Brussel en Leuven. Het strekt zich uit over Brussel, Vlaanderen en Wallonië. Het gaat om een gebied van meer dan 45.000 hectare, waarvan 33.000 hectare in Vlaanderen ligt. In dat gebied liggen het Hallerbos, het Zoniënwoud en het Meerdaalwoud: drie bossen die het toekomstig nationaal park met elkaar wil verbinden. Van de totale oppervlakte bestaat volgens het Agentschap Natuur en Bos ongeveer 19.000 hectare uit waardevolle natuur. De gebiedscoalitie van de Brabantse Wouden bestaat uit ANB, de Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud, de Koninklijke Schenking, de provincie Vlaams-Brabant en de betrokken gemeenten. Samen beslisten ze om landbouw expliciet als vijfde pijler mee te nemen in het masterplan dat bij de erkenningsaanvraag hoort. "Wij gaan ervan uit dat de Brabantse Wouden hun kracht en hun ampleur halen uit de combinatie van

heel sterke natuurkernen en landbouw op plateaugronden", aldus ANB.

Ondanks de aandacht voor landbouw is Boerenbond niet gerust in de komst van het nationaal park. Samen met Voka Vlaams-Brabant stelt de landbouworganisatie zich vragen bij de rechtszekerheid en het toekomstperspectief voor ondernemingen in het projectgebied. Er werd ook aan de lokale besturen gevraagd om met de nodige omzichtigheid en met voldoende randvoorwaarden een beslissing te nemen om al dan niet mee te stappen in de gebiedscoalitie.

Uiteindelijk gaven de lokale besturen hun fiat aan het masterplan, al deden een aantal dat wel onder voorwaarden. Zij vragen onder meer garanties dat de impact op landbouw, ook op lange termijn, zo minimaal mogelijk is. Ook de provincie Vlaams-Brabant, dat het dossier indiende, stelde voorwaarden. Die zitten vervat in de pijler landbouw in het erkenningsdossier.

Hoge Kempen: ingediend

Hoge Kempen vormt een speciaal geval binnen de kandidaten. Vandaag draagt het gebied, dat ten zuiden van Bosland ligt en tien gemeenten omvat, al de titel van Nationaal Park. Het omvat 12.000 hectare natuurgebied: uitgestrekte dennenbossen worden afgewisseld met heide en duinen, grote waterplassen en hoge toppen. Al meer dan 5.700 hectare bezit vandaag al de hoogste status van natuurbescherming.

Als nationaal park trekt de Hoge Kempen jaarlijks zo'n 1,2 miljoen bezoekers. In heel het parkenverhaal werd vaak verwezen naar de Hoge Kempen als voorbeeld hoe zo'n erkenning als park ook een economische motor kan zijn in een bepaalde regio. [In een hoorzitting in de Commissie Leefmilieu](#) mocht Johan Van Den Bosch, coördinator van Nationaal Park Hoge Kempen, nog uitgebreid de ervaringen van zijn nationaal park toelichten.

De definitieve aanvraag tot erkenning als nationaal park werd door de Hoge Kempen ingediend. De verwachting is dat de goedkeuring van het dossier eerder een formaliteit zal zijn, aangezien het gebied vandaag al de titel van Nationaal Park draagt.

Kalmthoutse Heide: niet ingediend

nieuws

Kalmthoutse Heide ziet af van status nationaal park

17 MEI 2023

als nationaal park. Begin januari van dit jaar trokken nog ruim 100 tractoren naar Brasschaat om te protesteren tegen de komst van het park. Volgens de boeren mochten ze wel deelnemen aan de overlegmomenten over het park, maar werden ze niet gehoord. De terugtrekking van de kandidatuur werd door de landbouwers als positief onthaald. Zij vrezen dat de erkenning als nationaal park zal leiden tot nog strengere maatregelen bovenop de bestaand stikstof- en mestregels.

Scheldevallei: ingediend

De Scheldevallei strekt zich uit over de provincies Antwerpen en Oost-Vlaanderen en is op internationaal gebied een uniek gebied met zoetwatergetijden. Het gaat om zeven deelgebieden, waarvan de Kalkense Meersen en de Damvallei er twee zijn. Als kandidaat nationaal park wil Scheldevallei inzetten op getijdennatuur. De Schelde stroomt er samen met de Rupel, de Durme en de Dender tot een uitgestrekt netwerk van rivieren waar land en water vervlochten zijn door tal van slikken, schorren, meanders, beken, meersen en wielen. Het gebied heeft een hoge ecologische en toeristische potentie.

Het gebied waarover de Scheldevallei zich uitstrekt, omvat 24 steden en gemeenten. Een aantal daarvan hadden de afgelopen weken vragen over de impact van zo'n nationaal park. Onder meer Destelbergen, Wichelen, Laarne en Berlare hadden bezwaren. Zo werden bepaalde woonzones en landbouwgebieden op de valreep nog uit het projectgebied gehaald. Ook klonk er verontwaardiging over het gevolgde traject. "Hoe kunnen wij nu al beslissen als de spelregels nog niet eens zijn afgesproken. De Vlaamse regering spant de kar voor het paard", zei de burgemeester van Laarne, Andy De Cock (Open Vld), in Het Nieuwsblad. Ondanks de tegenkanting werd het masterplan en de bijhorende operationele plannen voor de kandidaatstelling als nationaal park toch ingediend, zo bevestigde de provincie Oost-Vlaanderen.

nieuws

Landbouwsector verontwaardigd: masterplan Taxandria wordt ingediend

26 MEI 2023

intendant sprak Vanthemsche zich ook uitdrukkelijk uit tegen het nationaal park. "De ontwikkeling van Taxandria kan niet samenspannen met het ontwikkelingsplan in kader van stikstof." Volgens landbouwminister Jo Brouns (cd&v) bestaat er ook een politiek akkoord dat Taxandria niet erkend zal worden als nationaal park.

Het traject dat Taxandria heeft afgelegd, is bovendien opmerkelijk. Hoewel het bij de eerste beoordeling door de jury niet werd weerhouden als kandidaat-nationaal park, besliste Vlaams omgevingsminister Zuhal Demir (N-VA) Taxandria toch te laten doorstoten naar de tweede ronde. Volgens het juryrapport was het gebied moeilijk als één geheel te beschouwen door de scherpe grenzen met de intensieve landbouwgebieden. Bovendien werden er ook vraagtekens geplaatst bij het draagvlak in de regio, zeker bij landbouwers en hun belangenorganisaties. Ook was er geen medewerking van landeigenaars en ontbraken er steunbrieven vanuit Nederland en de gemeente Mol.

Eind vorige week liet de burgemeester van Oud-Turnhout, Bob Coppens (N-VA) weten dat het masterplan zou worden ingediend. De gemeenteraad had zich ondanks de aanwezigheid van protesterende boeren nog uitgesproken voor het masterplan van Taxandria. Boerenbond noemde het een *one man show*. "Boeren en vele betrokken lokale besturen, zijn niet gehoord geweest

Grenspark Kalmthoutse Heide is een grensoverschrijdend natuurgebied dat ongeveer 6.000 hectare natuurgebied omvat in Nederland en Antwerpen. Aan Vlaamse zijde strekt het kerngebied zich uit over Kalmthout, Stabroek en Essen. Het gebied omvat heide, vennen, bossen en landduinen. Vandaag al trekt het Grenspark vele bezoekers. Waar de gebiedscoalitie van Grenspark Kalmthoutse Heide van in het begin bijzonder ambitieus was en eind maart signaleerde dat het masterplan om erkend te worden als nationaal park al klaar was, zorgde een inzagmoment voor natuurorganisaties, lokale besturen en andere betrokken partners voor een kentering. Heel wat gemeenten, zoals Kalmthout, Brecht en Wuustwezel, besloten geen goedkeuring te geven voor het masterplan. Half mei werd uiteindelijk beslist om zich niet kandidaat te stellen.

Er was vooral weerstand bij de landbouwers en de private eigenaars tegen de erkenning als nationaal park. Begin januari van dit jaar trokken nog ruim 100 tractoren naar Brasschaat om te protesteren tegen de komst van het park. Volgens de boeren mochten ze wel deelnemen aan de overlegmomenten over het park, maar werden ze niet gehoord. De terugtrekking van de kandidatuur werd door de landbouwers als positief onthaald. Zij vrezen dat de erkenning als nationaal park zal leiden tot nog strengere maatregelen bovenop de bestaand stikstof- en mestregels.

Taxandria: ingediend

Taxandria ligt in de Antwerpse Noorderkempen. Het gaat om een grensoverschrijdend gebied gelegen in de Turnhoutse Kempen en het aansluitende grensgebied. Aan Vlaamse zijde liggen zes grote natuurkernen: het Turnhouts Vennengebied, de Liereman, de Gewestbossen van Ravels, de Hoge Vijverbossen, Goorken - Rode Del en de Postelse bossen.

Waar er in Kalmthout wel geluisterd werd naar de bezwaren van landbouwers en landeigenaars gebeurde dat voor Taxandria niet. Het projectgebied omvat onder meer het Turnhouts Vennengebied waar de omliggende landbouwers zwaar getroffen worden door het stikstofakkoord. Zo zwaar dat oud-Boerenbondvoorzitter Piet Vanthemsche werd aangetrokken als intendant voor het gebied om een op maat gemaakte oplossing voor de landbouwers uit te werken die getroffen worden door de stikstofregels. Als

tijdens de opmaak van het masterplan”, stelt de organisatie. Naast de gemeente Oud-Turnhout sprak ook de deputatie van de provincie Antwerpen zich positief uit over de indiening van het dossier.

Naar maximaal vier nationale parken

De ingediende dossiers worden de komende maanden voorgelegd aan een jury met experts in verschillende domeinen. Zij zullen elk dossier beoordelen, wat finaal moet leiden tot een voorstel tot erkenning. Dat zal vervolgens door bevoegd minister Demir voorgelegd worden op de ministerraad. Het is de bedoeling om de lijst van vijf kandidaat-landschapsparken te herleiden tot maximaal vier erkende nationale parken, al zal dat ook van het juryadvies afhangen.

ABS en Boerenbond in geen enkele gebiedscoalitie

De Vlaamse landbouworganisaties maken van geen enkele gebiedscoalities deel uit. ABS gaf al tijdens een hoorzitting in de Commissie Leefmilieu van het Vlaams parlement te kennen dat het dat niet zou doen. In een reactie laat nu ook Boerenbond weten dat het bij geen enkel kandidaat-park deel uitmaakt van de gebiedscoalitie. “Als een verhaal werkelijk bottom-up zou kunnen worden opgebouwd, ook voor wat betreft de na te streven doelstellingen, en er in de gebiedscoalities zou worden gewerkt aan de hand van consensus, zouden we de toetreding tot dergelijke gebiedscoalities zeker overwegen”, aldus Boerenbond.

Uitgelicht

Dit zijn de gebieden die meedingen naar erkenning als landschapspark

nieuws

Naast vijf kandidaat-nationale parken zijn er ook zes gebieden die een erkenning als landschapspark in de wacht willen slepen. Dat betekent dat er één kandidaat van de shortli...

🕒 1 JUNI 2023

[Lees meer](#)

Bron: Eigen berichtgeving

Beeld: Toerisme Vlaams-Brabant

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

[f](https://www.facebook.com/vilt.nieuws/) screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

[in](https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/) screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

[@](https://www.instagram.com/vilt.nieuws) screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

[X](https://x.com/vilt_nieuws) screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

[🦋](https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social) screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra